

Zaczynamy!

Piaszczyste plaży, szumiące morze z doskonałą jakością wody, pachnące lasy sosnowe na wydmach, niezapomniane zachody Słońca i miasteczko pełne uroku – **to jest Ustka** (niem. Stolpmünde). Nadmorski kurort łączy w sobie historię i nowoczesność. Nie bez powodu jest ulubionym miejscem wielu osób, które wielokrotnie tu powracają. Ustka znajduje się około 18 km na północ od Słupska, u ujścia rzeki Słupi do Morza Bałtyckiego i liczy prawie 14 tysięcy mieszkańców. Można tu łatwo dotrzeć samochodem, pociągiem lub autobusem, a także rowerem.

Już na przełomie XIX i XX wieku Ustka **była znana jako kurort**, a również jako miasteczko portowe. Ma historyczne centrum z licznymi zabytkami i oczywiście latarnią morską, którą można zwiedzać. Okolica miasta charakteryzuje się niemal nietkniętymi lasami przybrzeżnymi, wydhami oraz obszarem mokrym i wrzosowiskowym. Liczne

WIOSENNI TURYSŃCI W USTCE

szlaki rowerowe i piesze prowadzą przez idylliczną przyrodę.

Morze i pobliskie lasy sosnowe przez cały rok tworzą **specyficzny mikroklimat**. Wiatr zawierający wodę morską jest wzbogacony o sole i pierwiastki śladowe, takie jak jod i magnez. Wyjątkowo czyste powietrze ma pozytywny wpływ na drogi oddechowe, łagodzi skórę oraz ze względu na zawartość jodu stymuluje metabolizm. Oprócz tego w Ustce występuje zjawisko, nazywane poduszką hydrotermiczną, co wiąże się z tym, że nad kanałem portowym występuje różnica temperatur wody i powietrza. Wszelkie zapylenia opadają nad kanałem i nie przedostają się na stronę wschodnią.

Dziś Ustka oferuje **szeroki wybór zakwaterowania** dla każdego budżetu: eleganckie hotele z bazą odnowy biologicznej, komfortowe apartamenty, domy wakacyjne, pokoje w prywatnych kwaterach i możliwość kempingu. W wielu sanatoriach leczy się choroby układu ruchu, krążenia, oddechowego, a także reumatyzm czy choroby tarczycy. Ponadto istnieje bogata gastronomia, która oferuje coś dla każdego smaku. Niezależnie od tego, czy chcesz spędzić urlop aktywnie, czy w ciszy i spokoju – każdy znajdzie coś dla siebie. Znajdują się tu również atrakcje dla rodzin z dziećmi, a w bliższej i dalszej okolicy jest wiele ciekawych miejsc wycieczkowych.

Zresztą, Ustka może stać się ulubionym miejscem **o każdej porze roku!**

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ W USTCE, UL. MARYNARKI POLSKIEJ 71

Hitlerstraße, a następnie na ul. Stalina – w zależności od sytuacji politycznej.

Tam, gdzie ul. Czerwonych Kosynierów łączy się z ul. Marynarki Polskiej, znajduje się skwer im. Aliny Skibniewskiej. Tu stoi **kamienny pomnik z herbem Ustki**, na którym widać trójmasztowy żaglowiec z pennantami (proporcami) na mor-

skich falach, a pod nim na wodzie syrenę z koroną, trzymającą łosiosa. Symbolicznie ukazuje trzy główne źródła dochodów miasta: port morski (statek), kurort nadmorski (syrena) i rybołówstwo (łosos).

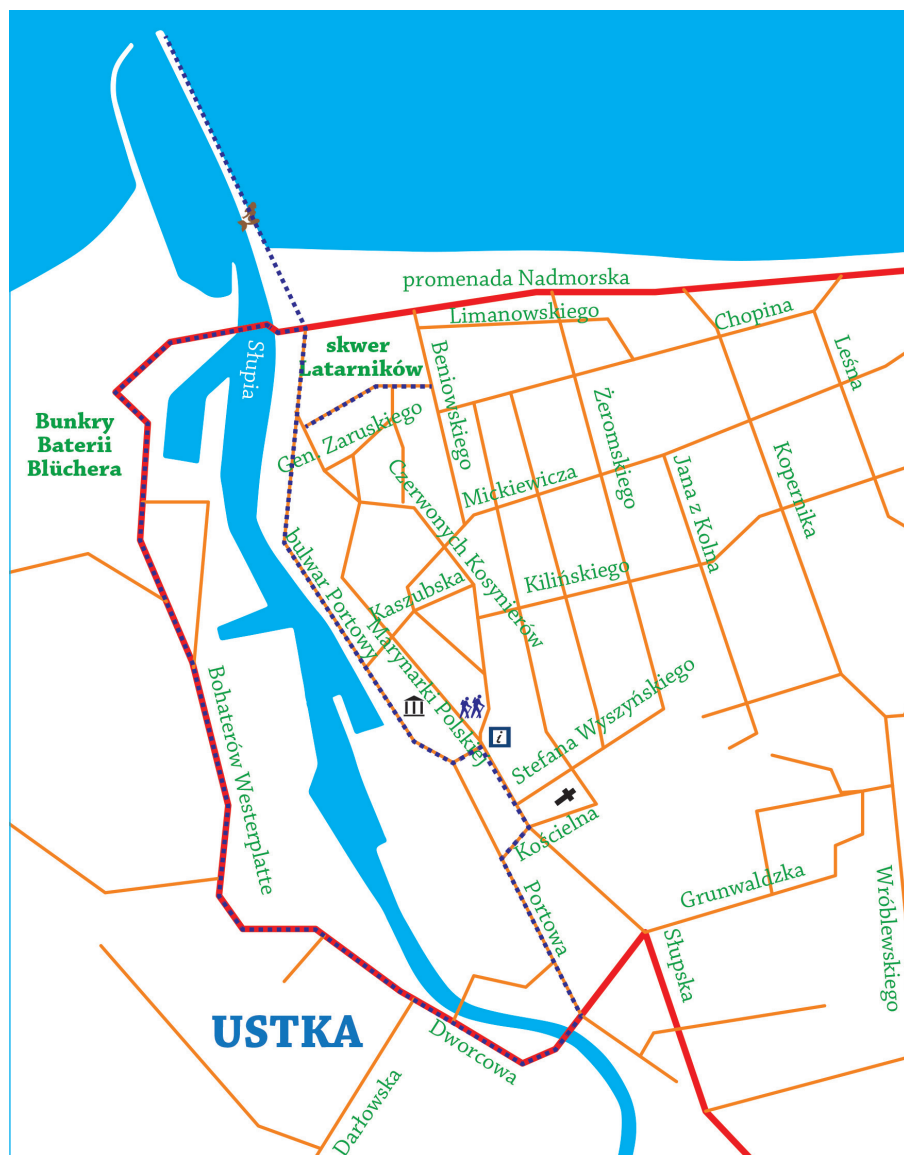
Jako własność Słupska wieś Ustka nie mogła posiadać odrębnego herbu. Po uzyskaniu samodzielności administracyj-

MUZEUM ZIEMI USTECKIEJ, UL. MARYNARKI POLSKIEJ 62A

Spacer 2: Z widokiem na port

DŁUGOŚĆ TRASY OK. 3 KM

DZIEDZINIEC ZAGRODY ALBRECHTA W SWOŁOWIE – „STOLICY” KRAINY W KRATĘ

kanym skansenem. Znajduje się tak jak cała Kraina w Kratę pod administracyjną i merytoryczną opieką Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku.

Pod względem struktury Swołowo jest typową wsią z terenem zielonym, ze stawem pośrodku i strumieniem płynącym **wzdłuż brukowanej wiejskiej ulicy**. Niedaleko stawu stoi gotycki kościół pw. Wniebowzięcia NMP, który jest otoczony cmentarzem. Wewnątrz zachowały się XIX-wieczne empyry i drewniana szafa organowa.

Muzeum Kultury Ludowej w Swołowie, będące Oddziałem Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku, prezentuje swoje wystawy w czterech budynkach wsi (<https://muzeum.swolowo.pl>). Najokazalszym z nich jest odrestaurowana **Zagroda Albrechta**, z typową czworo-

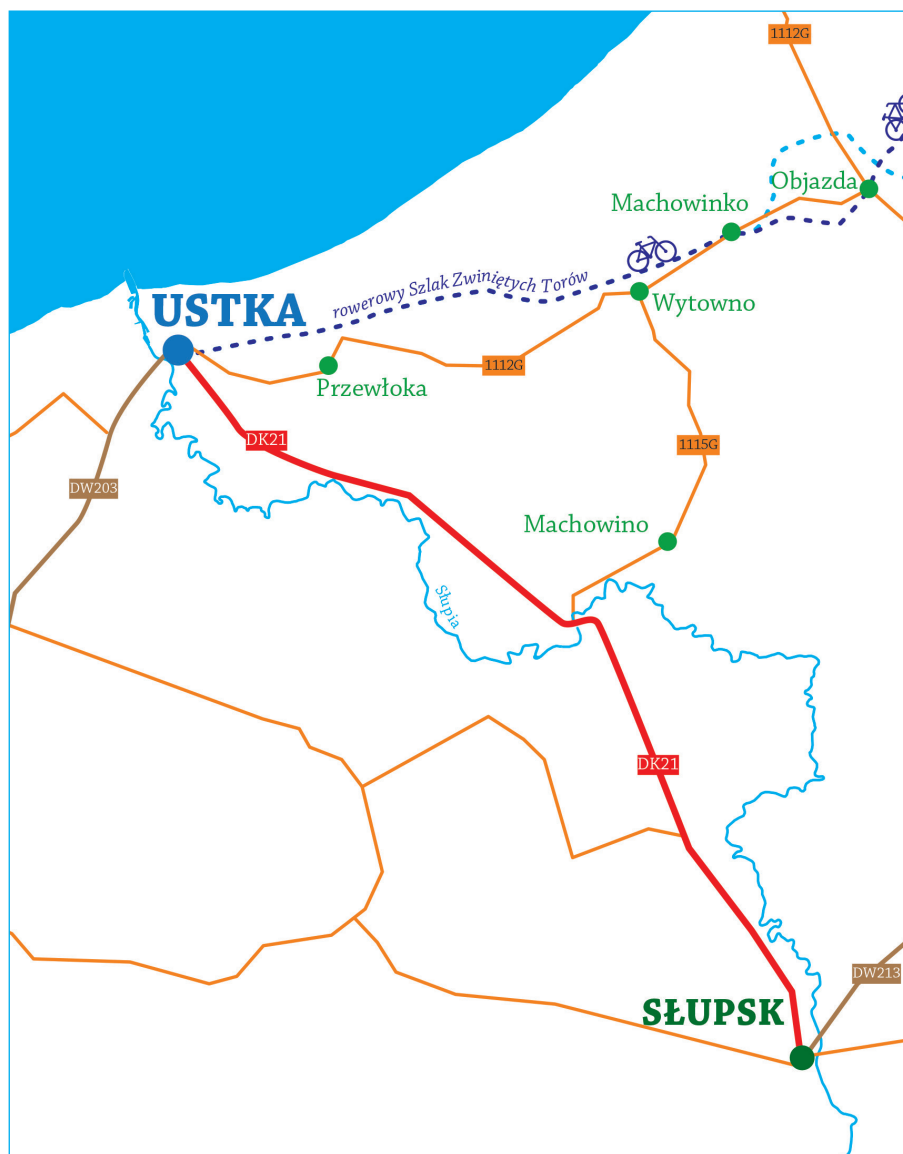

SYPIALNIA W ZAGRODZIE ALBRECHTA W SWOŁOWIE

Wycieczka 4: Przewłoka, Wytowno, Machowinko, Objazda, Machowino

DOJAZD Z USTKI: SAMOCHÓD, AUTOBUS, ROWER

USTKA – OBJAZDA: **14 KM** NA 1112G **15 KM** SZLAKIEM ZWINIĘTYCH TORÓW

JOHANNES SAUER, „UJŚCIE ŁUPAWY W ROWACH”, PRZED 1945 R., AKWARELA; WŁASNOŚĆ PRYWATNA, FOT. B. ARSZYŃSKI, REPRODUKCJA W: E. GUTSCHE, *MALARZE, MIEJSCOWOŚCI I WIDOKI POMORZA ZACHODNIEGO...*, CZ. 3, S. 160

ców i statków. Ochotnicy z rowieńskiej ratowni uratowali życie 88 rozbitkom.

Początkowo drewniane zabudowanie zostało w latach 80. XIX wieku **zastąpione budynkami z czerwonej cegły** z krzyżem maltańskim, które – jak wszystkie budynki publiczne w Prusach – były ujednolicone. Na samym dziś polskim wybrzeżu było ich niegdyś 30, a dziś zaledwie 16. Czerwona Szopa w Rowach znajduje się po zachodniej stronie portu między ulicami Plażową a Nadmorską, tuż przy wale wydmyowym. Także po 1945 roku pełniła swoją funkcję. Obecnie jest obiektem sanitarnym.

Tuż przed ujściem do Bałtyku Łupawa tworzy **urokliwy port rybacki**. Istnieje w obecnej formie od 2004 roku,

UJŚCIE ŁUPAWY W ROWACH

Znakowane szlaki turystyczne (wybór)

